



Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

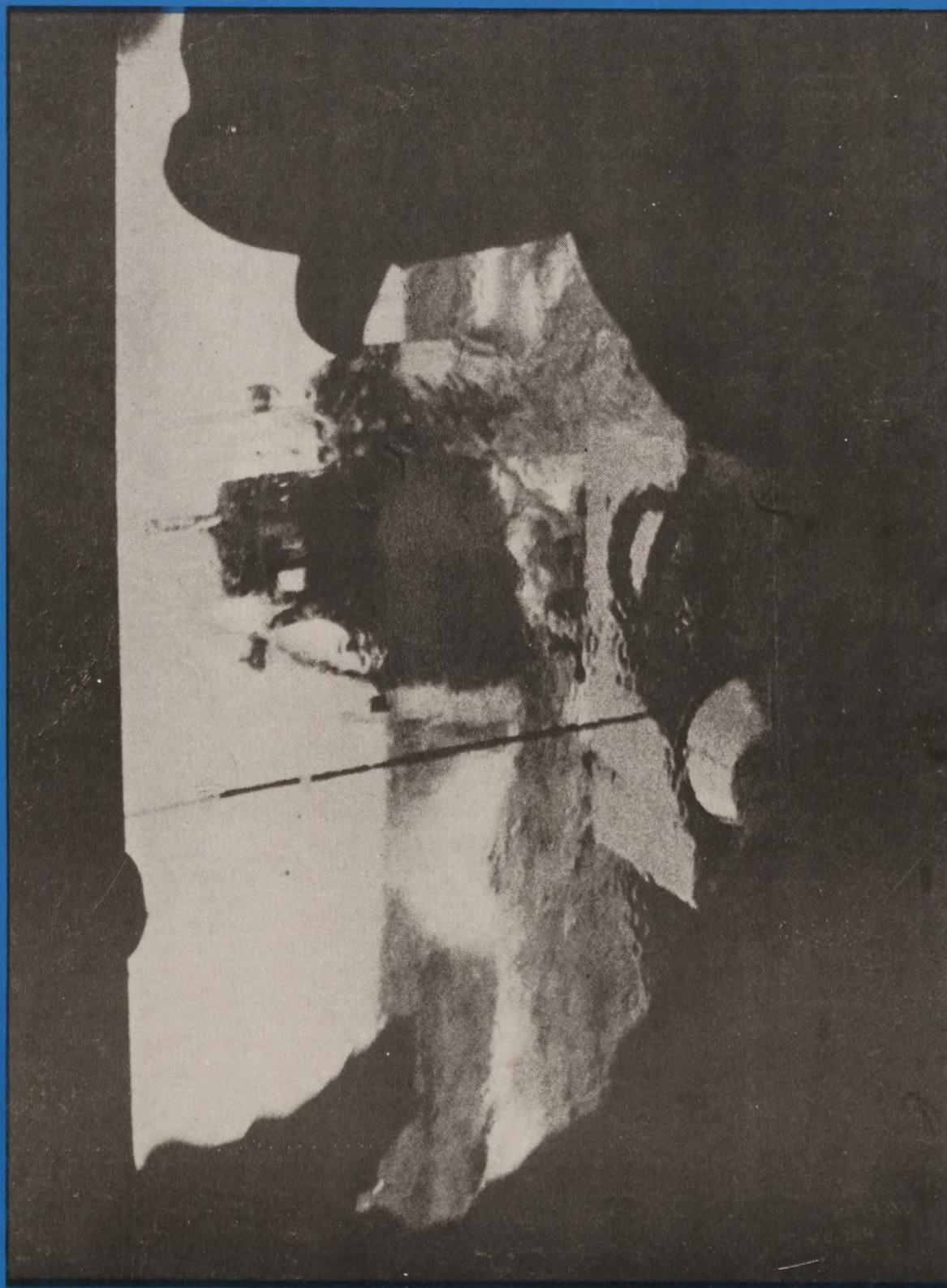
Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>



I oktoberdagene 1943 blev 6.000 jødiske landsmænd bragt til friheden i Sverige.
Se iverigt siderne 91-93.

Kammeraternes Hjælpefond

Stiftet 1945

Henvendelse om hjælp i henhold til fondens fundats rettes til fondens formand, general F. B. Larsen, Kongstedgården, 4293 Dianalund.

Henvendelse ang. feriehjemmet på Kegnæs rettes til skoleinspektør Johs. Fosmark, Chr. Winthers Vej 1, 8600 Silkeborg.

Medlemmer: Iflg. fundatsens paragraf 4 kan som medlemmer af fonden kun optages danske statsborgere, der grundet aktiv indsats i frihedskampen i besættelsestiden har været indsat i danske eller tyske fængsler eller i danske eller tyske fange- eller koncentrationslejre. Danske sydslesvigere, der ikke har dansk indfødsret, men i øvrigt opfylder betingelserne, kan også optages, ligesom personer med norsk indfødsret, der har været bosiddende i Danmark og har øvet aktiv indsats i frihedskampen, også kan optages som medlemmer.

Formål: Iflg. fundatsens paragraf 14 skal de midler, fonden har stillet til rådighed til uddeling, fortrinsvis komme deporterede, sekundært alle de, der som følge af deltagelse i frihedskampen har været arresteret og interneret, til gode tilligemed disse sidstes efterladte. Kammeratskabshjælpen ydes til: 1) Kammerater, hvis helbred på grund af frihedskampen har lidt sådan skade, at de ikke økonomisk er i stand til at give deres børn den uddannelse, som de ellers ville have fået. 2) Børn efter faldne kammerater. - Beløbet skal fortrinsvis anvendes til at give børnene en uddannelse som den, deres far ville have givet dem, hvis han var blevet i live. 3) Tilskud til særlige formål udover de ovenfor under 2) nævnte til kammeraternes enker og børn. 4) Tilskud navnlig som hjælp til studieophold, rekreationsophold her i landet eller i de andre nordiske lande - og andre lignende øjemed.

Forretningsudvalget:

Formand: General Fl. B. Larsen, Kongstedgården, 4293 Dianalund.

Tlf. (03) 56 02 07.

Næstformand: Civilingeniør Mogens Dyre,

Gilbækhus, 6430 Gildbo pr. Nordborg. Tlf. (04) 45 86 22.

Kasserer: Bankprokurist Olav Holst, Bengtasevej 6, 2900 Hellerup.

Tlf. HE 77 80.

Sekretær: Skoleinspektør Johs. Fosmark, Chr. Winthers Vej 1, 8600 Silkeborg.

Tlf. (06) 81 07 09.

Kontorchef, cand. jur. Hans Andersen,

Onsgårdsvej 17, 2900 Hellerup. Tlf. HE 1891.

Den øvrige bestyrelse består af:

Skræddermester Povl Brandt
Glerupvej 19, 2610 Rødovre
Tlf. (02) 91 13 72

Overlærer Preben Feddersen
Caroline Amalievej 11
5874 Lundeborg, Hesselager
Tlf. (09) 25 14 77

Overpostbud E. Holger Grome
Tårnby Torv 24, 2770 Kestrup
Tlf. (01) 50 33 86

Sparekassedirektør Einer Hauberg
Holballe 3, 6473 Tandslet
Tlf. (04) 44 76 04

Rektor Paul Holt
Præstevangsvej 35, 8210 Århus V
Tlf. (06) 15 48 05

Direktør G. Jespersen
Herning Klædefabrik, 7400 Herning
Tlf. (07) 12 11 84

Oberst K. Kjeldsen, Rollosvej 3
5200 Odense V
Tlf. (09) 16 86 03

Tandteknikermester Leo Kæraa
Banegårdspladsen, 8000 Århus C
Tlf. (06) 27 04 28

Arkitekt Ove Chr. Lembcke
Brodregade 19, 8900 Randers
Tlf. (06) 42 51 30

Kontorchef O. Olesen, Leonorasvej 8
9000 Hasseris, Ålborg
Tlf. (08) 18 04 51

Redaktør Johs. Rasmussen.
Omkulevej 9, 7100 Vejle
Tlf. (05) 82 65 72

Provst Poul Riis
Herrestræde 1, 4200 Slagelse
Tlf. (03) 52 05 33

Solveig Skjøtt
Ibstrupvej 25, 2820 Gentofte
Tlf. (01) 65 71 87

Fhv. justitsminister Knud Thestrup
Rosenvængets allé, 10, 3, 2100 Kbh. Ø
Tlf. Øbro 41 72

Bladet

PIGTRÅD

Organ for og udgivet af kammeraternes Hjælpefond. Udkommer med 6 numre årligt. (De lige mdr.)

ABONNEMENT

Bengtasevej 6, 2900 Hellerup.

HE 77 80

Giro 1000-780

Eventuelle fejl i besørgelsen af bladet rettes lettest og hurtigst ved henvendelse til udleveringspostkontoret.

ANNONCER

Chr. Winthers Vej 1,

8600 Silkeborg

(06) 81 07 09.

Ved indbetaling af gaver benyttes girokonto nr. 6 45 30 58.

REDAKTION

Ansvarshavende redaktør:

Skoleinspektør Johs. Fosmark,

Chr. Winthers Vej 1,

8600 Silkeborg.

(06) 81 07 09.

TRYK

Fjerritslev Avis Offset.

INDHOLD:

Mine svenske memoirer	91
Smuk indvielse i Skæring.	94
Runde dage.	95
Kammeraternes Hjælpefond	96
Med FV til England	96
Boddelen Kappler	98
Mindeord.	99
Repræsentantskabsmøde.	100
Pilgrimsfærden til Meppen	102
Frøslev havde 46.000	
besøgende II.	103
Adresselisten	104

Næste nummer udkommer den 15. december. Stof bedes fremsendt senest den 15. november.

Mine svenske memoirer

Af Simon Rosenbaum

»Jag har bott vid en landsväg i hela mitt liv«...

Den svenske af alle svenske sange er en naturlig start på første kapitel af mine svenske memoirer. Nu må De endelig ikke tro, de er tænkt så højtideligt, som titlen kunne give anelse om, jeg vil bare gengive nogle minder, hvori Sverige på en forunderlig måde kom til at spille en væsentlig rolle i mit liv og mit virke som, skal vi kalde det, klaver-spillende gøgler.

»Jag har bott vid en landsväg« var blandt de melodier, man gik og nynnede i de første besættelsesår i 40'ernes Danmark. Filmen »Landevejskroen«, der gav et billede af det hyggelige og fredelige Skåne, havde jeg set flere gange, og melodierne spillede jeg hjemme på vort opretstående, et eget arrangement, ligesom Alice Babs' »Swing it Magistern« hørte til det hjemmelærte repertoire.

I FILMEN »S.I.M.« sang Alice Babs osse »Regntunge skyer«. Den gav jeg med hele min sjæl, lidet anende, at de regntunge skyer i overført betydning var ved at samle sig over lille Danmark.

Tyskernes i begyndelsen mærkværdigt blide besættelse skulle snart blive afløst af et jernhårdt greb, som osse ville sætte præg på en seksten-syttenaarig drengs livsudfoldelse... Denne livsudfoldelse bestod bl.a. i at stå uden for Glassalen i Tivoli og kigge ind til de dansende swingpjatter, der med langt hår og gule tørklæder jitterbuggede til tonerne af Leo Mathiesens orkester.

LEO M.s PROVOKERENDE LYST OG EVNE til at skrive sine mange, pragtfulde sange på engelsk og gjalde dem ud i Glassalen eller i radioen virkede som nålestik mod besættelsesmagten.

Disse og mange andre danskeres nålestik blev som bekendt efterhånden så dybe, at de til sidst ikke alene udgjorde et irritationsmoment, men osse en veritabel trussel mod værnemagten, og hvad den stod for, og 1. oktober 43 var foren i Berlin i den grad hidset op, at han bl.a. fandt tiden inde til at proklamere, at lille jeg, sammen med 5-6.000 andre danske af jødisk herkomst skulle »udskilles« af den danske befolkning.

Ingen herhjemme kunne være i tvivl om, hvad dette udtryk »udskilles« betød. I disse oktoberdage var det, at Sverige blev redningsplanken for de fleste af de 5-6.000 mennesker, og en stor del modige, danske medborgere bistod os i at komme derover.

NATTEN til den 9. oktober befandt jeg mig så sammen med mine forældre på Øresunds dunkle blå. Det var ikke en Øresundsbåd med »matservering« i restauranten, eller en flyvebåd med 35 min. overfart, næh, det var en sten-fiskerbåd, hvor ca. 150 skræmte mennesker i alle aldre var stuvet sammen nede i lasten eller lå på dækket.

Efter 6 timers sejlads i klart måneskin og med dunkende motorer, som måtte kunne høres i miles omkreds, råbte skipper pludselig: »Nu er vi på svensk grund,« og spontant gjaldede hurra-råbene. Og da en svensk stemme lød fra et kystfartøj: »Velkomna til Sverige«, begyndte nogle endda at synge »Du gamla, du fria«...

Det kan sikkert lyde underligt for mange af de unge, når man fortæller om disse spontane, højtidelige reaktioner. I dag, hvor de fleste af os synes, at højstemthed eller »ha-stemthed« er begreber, der er lidt latterlige.



Oktoberdage: Flygtning søger ly i fiskerskipperens lasterum.



I oktoberdagene foregik flugten i en del tilfælde om natten i robåde.

Men i den situation, vi dengang var, virkede det helt naturligt.

Det lille skånske fiskerleje Klags- hamn var stedet, stenfiskerbåden var gået ind til, og herfra skulle flygtningene befordres til Malmø, og derfra videre-fordeles over hele Sverige, alle ca. 5000 danske kunne naturligvis ikke placeres i de skånske store byer så tæt på Danmark. Det ville være for belastende og for provokerende over for tyskerne, med hvem svenskerne jo havde glimrende diplomatiske forbindelser. Politik er noget mærkværdigt noget.

SENT SAMME NAT kom jeg med min søster og mine forældre til Malmø, og på et lille, skummelt hotel blev vi forenet med mine andre søskende, der var kommet over ad andre ruter, og det blev morgen, før vi alle gik til ro efter at have udvekslet erfaringer, lykkelige over at være reddet, men ulykkelige over den skæbne, som havde ramt den nærmeste familiekreds, hvoraf nogle var blevet taget af tyskerne og andre var forsvundet under flugtforsøget.

Enhver kan forestille sig, hvorledes flugten og alle oplevelserne virkede på en syttenårig. Han blev i løbet af de få dage modnet og lærte at forstå, at alt det, man læser om og tror ikke kan ske for en selv, kun er en illusion, alt kan ske for enhver, en viden man må lære at leve med.

Først efter 14 dages tvungent ophold på en forlægning i Blekinge, hvor det eneste forsonende moment for mig var det opretstående pianoforte, der stod i

dagligstuen på pensionatet, vi var internerede i, og på hvilket jeg musicerede til almen glæde (tror jeg nok), fik vi endelig lov til at rejse tilbage til Malmø, hvis vi altså kunne klare os selv økonomisk.

Jeg, der var kontorelev i København, blev slagterbud i Malmø, med uniformsjakke, hvid kasket og budcykel, og det var ikke rigtig det, jeg havde tænkt mig — de fine fornemmelser havde man jo allerede dengang, og uniformer har jeg aldrig kunnet fordrage.

Efter 14 dage avancerede jeg til at blive blomsterbud, og det var straks bedre, det var i eget tøj og på en civil damecykel.

DET VAR RIGTIG GODT KOLDT og slet ikke rart at køre rundt i Malmøs gader, som man knap nok kendte, men man vænnede sig hurtigt til det, og så var der jo neonlysene og de oplyste vinduer, noget, der blandede os danske, der var kommet fra mørklægnings København.

Vi var en hel flok danske unge mænd, der var blomsterbude, og hver eftermiddag mødtes vi i en sidegade til Sødergatan og holdt møde og udvekslede oplevelser.

Her aftalte vi osse, hvor vi skulle gå ud lørdag aften og se på »livet«. Det blev som regel til, at vi gik på »admiralen«, en stor danskehal. Her kunne vi sidde over en »sockerdrycke« og lytte til musikken... Naturligvis swingede vi osse med pigerne, dvs. de modigste af os. Pigerne syntes, det var meget sjovt, og de svenske unge mænd tolererede os, vi var

jo heller ikke ret mange. Jeg sad og slugte musikken, lærte de populære melodier i hovedet, hele tiden med den bagtanke at kunne få lejlighed til osse at spille dem, for instrument havde vi naturligvis ikke hjemme. Der var heller ikke plads, vi boede fire mennesker i eet lejet rum, der var opholdsstue, soveværelse og køkken. Men alene det, at vi klarede os, var opmuntrende, og det lykkedes mig da at finde en klaverforretning, hvor der i et lokale stod et instrument, jeg fik lov til, mod en rimelig betaling, at spille på et par timer engang imellem.

DER VAR DANNET en flygtningeklub, der arrangerede underholdningsaftener for medlemmerne, og her oplevede jeg gæstespil af bl.a. Karl Gerhard. Alle danskere beundrede hans modstand og hans satire mod det tredje rige, og han blev stærkt hyldet, for selv i Sverige var det heller ikke altid lige let at være antinazist.

Rygterne om mit spilleri nåede osse nogle dansk/svenske venskabsklubber, og her fik jeg så »småningom« lov til at spille nogle timer til dans i håb om, at det ville blive til meget mere.

Det skulle osse blive til meget mere, men først tog jeg afsked med floraens verden. Det var ved at blive alt for koldt at køre rundt og sige det med blomster, så jeg var glad for at overtage en brors job på Malmøs største trikotagefabrik, hvor jeg blev placeret på lageret og skulle holde orden på undertrøjer, benklæder og diverse beklædningsgenstande.

Og jeg må tilstå, at hvis en del af den svenske befolkning gik med umage størrelser i undertøj i disse måneder, så har det været min skyld. Jeg lagde med skam at melde ikke rigtig min sjæl i arbejdet, og jeg var egentlig undskyldt, for jeg skulle koncentrere mig om at lytte til grammofonmusikken, der spillede musik til arbejdet, og musikken var jo min store kærlighed.

MIT ARBEJDE på fabrikken var af så stor værdi, at man, da der skulle være optælling ved nytårstid, sagde til mig, at jeg bare kunne forsøge at få tiden til at gå på en eller anden måde, indtil man var færdig. Det gjorde jeg så. Jeg kom om morgenen kl. 7, lagde mig ind på en hylde, og ved fyraftenstid kravlede jeg ud, sagde: Gomidtag og gik. Men mit held var, at jeg traf en fyr på fabrikken. Han spillede saxofon, ganske vist som et

bøjet søm, men alligevel med en frækhed, der tillod ham at tage bal-engagementer, og jeg blev snart optaget i bandet, hvor jeg med min beskedne kunnen alligevel var i stand til at spille de andre sønder og sammen.

Vi stod nu ved indgangen til 1944 og livet blandt de svenske flygtninge foregik i uvished om, hvad fremtiden skulle bringe. Selv om man forsøgte at overbevise hinanden om, at man sikkert en dag skulle vende hjem til Danmark igen, prøvede de fleste at etablere sig, som om de skulle blive der for altid. De danske klubber arrangerede møder, hvor nyheder hjemmefra blev meddelt, hele tiden kom der flygtede modstandsfolk, der fortalte om kampen og livet derhjemme.

Opmuntring trængte vi til, ingen kunne jo vide, hvor længe den svenske befolkning ville tolerere den stadige tilgang af flygtninge. De mest pessimistiske var bange for, at tyskernes krigsmaskine skulle finde på at vende sig mod Sverige, og hvor skulle vi så flygte hen?

En befriende latter fik vi over filmtrick-udgaven af en Hitler-parade til tonerne af Lambeth-walk, denne film blev jo osse indlagt ved illegale filmforevisninger i københavnske biografier. Jeg kan forestille mig den jubel, den har vakt.

Gennem min saxofon-truttende ven traf jeg andre svenske musikere, og til sidst fandt jeg ud af, at trikotagefabrikken sagtens kunne undvære mig, og at den svenske befolkning havde fortjent at gå i undertøj, der passede. Jeg forlod trikotagefabrikken og blev professionel musiker.

VI NÆRMEDE OS efterhånden nytår 44-45, og nyhederne hjemmefra blev mere og mere dystre, tyskernes desperate pres blev stærkere, samtidig med at de militære meldinger fra de allierede blev mere og mere optimistiske. Man kunne høre Vera Lynn synge »When the lights go on again«, og man jublede, når man hørte et amerikansk militærorkester spille den russiske partisansang. Det lovede jo godt for samarbejdet mod den fælles fjende. Ak ja!

Ved en eftermiddagsforestilling i den danske klub engang i april 45 fik vi så meddelelsen: De hvide busser med danske koncentrationslejr-fanger var på vej til Sverige, og aldrig vil jeg glemme den eftermiddag, hvor busserne kørte op foran en af de store badeanstalter i

Malmø, hvor alle de hjemkomne skulle gennem kontrol, og det øjeblik, da jeg gennem bussens vinduer fik øje på min tante og onkel, der var kommet tilbage, tilbage til livet. Snart efter kom flere busser med flere fanger, bl.a. de danske politifolk, og da den danske legation manglede kontorfolk til registrering osv., meldte jeg mig til arbejdet.

DA VI DEN 4. MAJ om aftenen hørte fredsbudskabet, var vi nogle stykker, der spontant gik ned til havnen, hvor der nu var ankommet flere togladninger med østeuropæiske kz-fanger, som Sverige tog imod, og vi kunne høre dem synge deres hjemlands sange.

Forestil Dem denne 4.maj-aften, hvor man tænkte: Endelig slutter denne krig, der skal slutte alle krige...

Simon Rosenbaum

EBBE MUNCKS HÆDERSPRIS UDELT

Ebbe Munchs hæderspris blev på 34-årsdagen for bruddet mellem det officielle Danmark og det nazistiske Tyskland og for de tyske militærstyrkers aktion mod det danske forsvar - uddelt for fjerde gang, altså den 29. august.

Hædersprisen, der er en bronze-medalje, udført af billedhuggeren Knud Nellemose, og ledsaget af 25.000 kro-

ner, blev ved en sammenkomst på Frihedsmuseet i København modtaget af kommandør Poul Adam Mørch.

Søværnets chef, viceadmiral Sven Thostrup, overrakte prisen og sagde, at fondens bestyrelse motiverer overrækkelsen med kommandør Mørchs betydningsfulde indsats i forsvarrets efterretningstjeneste under Den anden Verdenskrig, hans samarbejde med Ebbe Munck, hans indsats for Dansk Ekspeditionsfond og hans interesse for forskning.

BØGER, DER KOMMER

Ebbe Munchs Mindefond har for øvrigt i det forløbne år bevilget midler til udgivelse af en række bøger om Den anden Verdenskrig, oplyser fondens formand, højesteretssagfører Bernt Hjejle.

Det drejer sig om en bog, som ambassadør Emil Blytgen-Petersen har skrevet om danskerne og Det danske Råd i London under krigen, og om en bog, som lektor Christian Tortzen har skrevet om den danske handelsflåde i krigsårene.

Der er endvidere tale om en bog, som »Frihedskampens Veteraner« udgiver i forbindelse med registrering af de allierede krigergrave i Danmark, og om lektor, dr. phil. Jørgen Hæstrups bog »Secret Alliance«.



SMUK INDVIELSE AF MINDELUNDEN I SKÆRING



Fra indvielsen på Skæring hede: General Orla Nørberg nedlægger som den første blomster ved mindestenen. Bag ham grev Ingolf af Rosenborg. (Fot.: Kaj Gråsen).

Sidste kapitel af en af de mest omtalte danske sabotageer under besættelsen, aktionen mod jernbanebroerne ved Langå, blev skrevet den 17. sept., da grev Ingolf som repræsentant for kongehuset afslørede en mindesten på Skæring Hede ved Århus.

Stenen er rejst netop på det sted, hvor fem af aktionens deltagere blev henrettet 2. december 1943. Tyskerne benyttede den hundrede år gamle militære skydebane ved Århus som henrettelsesplads næsten hele besættelsen. Fem danske modstandsfolk blev skudt her. Det var Oluf Akselbo Kroer, Sven Chr. Johannesen, Otto Manley Christensen, Anders William Andersen og Georg Mørk Christiansen. Sammen med deres navne er mindestenen forsynet med et vers af digterpræsten Kaj Munk, skrevet umiddelbart efter henrettelsen af de fem. Kaj Munk blev selv fundet skudt en måned senere.

MANGE FORENINGER VAR REPRÆSENTERET

Til stede ved indvielsen af den nye mindepark og afsløringen af stenen, som i øvrigt stammer fra udgravningerne til den nye motrovej mellem Skanderborg og Århus, var bl.a. repræsentanter for sammenslutninger af tidligere modstandsfolk, de henrettedes efter-

ladte, folk der selv havde medvirket ved Langå-sabotagen, repræsentanter for forsvaret, hjemmeværnet, for byrådene i Randers og Århus samt en lang række foreninger og organisationer.

Højtideligheden blev ledet af general Orla Nørberg og civilingeniør C. Bach, Randers, teknisk leder af Langå-sabotagen, holdt en følelsesbetonet tale, hvori han gik stærkt imod den nedvurdering, jernbanesabotagen under krigen var blevet gjort til genstand for i de senere år.

- Indsatsen var ikke forgæves. Det kunne nytte, sagde han.

DE SIDSTE BREVE

Direktør Svenn Seehusen, formand for Frihedskampens Veteraner, talte for de faldne i frihedskampen og gjorde det ved bl.a. at citere fra nogle af de dødsdømtes sidste breve. Disse afskedsbreve er noget af det smukkeste, der blev skrevet i besættelsesårene, ja måske nogen sinde, sagde Svenn Seehusen.

Arne på 24 år havde set sin syv måneder gamle søn dagen før dødsdommen blev fuldbyrdet, og i sit sidste brev understregede han, at sønnen aldrig måtte opdrages til at hade. Han må lære, at det vigtigste er kærlighed, og dernæst kommer tolerance, og tolerance og tolerance igen og igen.

Lad denne mindepark ikke alene være et minde om dem, der gav livet, men også en daglig påmindelse om, at kampen for frihed skal føres videre, sluttede Svenn Seehusen.

FRA REDAKTIONEN

NYE ABONNENTER

Vi har den glæde at kunne byde velkommen til 29 nye abonnenter.



Kære redaktør.

Mon jeg kan tillade mig at spørge Dem, om der engang i Pigtraad kan komme noget om koncentrationslejren Porta Westphalika. Der har vi mistet en meget afholdt ven og broder.

Tak, hvis De kan skaffe nogle oplysninger.

Med venlig hilsen

Ingeborg Friis, Fredensborg

SVAR. I Pigtraad for 15/12 77 skriver formanden for 50'erne fra Porta, oberst Nils Berg en artikel om julen 1944 i Porta.

Det kan i øvrigt tilføjes, at der i Johs. Fosmarks bog: Danske i tyske koncentrationslejre, siderne 104-114 findes en ret udførlig skildring af lejren. Den er forfattet af Bjørn Karbo.

I bogen: Helvede har mange navne, af Jørgen Barfod - fortælles der på siderne 159-170 om lejren, på grundlag af en række skildringer af tidligere fanger.

F-k

A. Rousing

Aut. EL-installatør

Kobmagergade 10
7000 Fredericia
Telf. (05) 92 09 28

**KARL OTTO MEYER:
- DEMOKRATIET SUNDT**

Flensborg 20/9. Der er ingen anledning til katastrofestemning, demokrati i dette land er sundt, sagde Karl Otto Meyer som Sydslesvigsk Vælgerforenings repræsentant i Slesvig-Holstens landdag under en debat om den vesttyske terrorisme. Meyer opfordrede alle vesttyske demokrater til at stå sammen om at værne retsstaten.

Karl Otto Meyers udtalelse gør på dette tidspunkt et overordentlig stærkt indtryk, da dagblade, ugeblade og radio samt TV i Danmark i den senere tid har berettet om en Hitler-bølge over Vesttyskland og stærke tilbagefald til tilstandene i årene 1933-45.

Karl Otto Meyer repræsenterer ikke noget politisk parti, men er valgt udelukkende på danske stemmer fra Sydslesvig.

Runde dage

DACHAU-KLUBBEN

December

Bianco Boeck, Holmegårdsvej 33, 3400 Hillerød. Dachau 142.565. 70 år 12/12.
Svend Aage Olsen, Jægersborg Allé 39, 2920 Charlottenlund. Dachau 142.629. 65 år 12/12.

Carl Johan Petersen, Roskildevej 264, 2610 Rødovre. Dachau 141.724. 70 år 23/12.

Aage John Jørgensen, adr. mangler. Dachau 142.603. 65 år 30/12.

GESTAPOFANGERNE

Oktober

Arne Skjøtt Lauersen, Ibstrupvej 25, 2820 Gentofte. 65 år 21/10

Erik Lorentzen, Elbagade 43, 4. tv., 2300 Kbh. S. 60 år 27/10

November

Ella Wimmelmann, Jyllingevej 27, 2. tv., 2720 Vanløse. 70 år 14/11.

HANNOVER-STÖCKEN GRUPPEN

November

Arnold Jensen, Velhustedvej 5, 6933 Kibæk. 54.561. 65 år 19/11.

NEUENGAMME

November

B. N. Kasinsky, Aaboulevarden 36, 2200 Kbh. N. 80 år 2/11.

Ejvind Larsen, Ny Strandvej 104, 3050 Humlebæk. Neuengamme. 60 år 5/11.

Arnold Jensen, Velhustedvej, 6933 Kibæk. Neuengamme 54.561. 65 år 19/11. Formand for Hannover-Stöcken Gruppen.

SACHSENHAUSEN

November

Peter Søgaard, Mølleparkvej 1-45, 6700 Esbjerg. 75.120. 60 år 21/11.

Carl E. Nielsen, Hegnet 30, Tved, 6000 Kolding. 60 år 27/11.

STUTTHOFFORENINGEN

November

Oscar Fristrøm, Bangsboder 24, 5000 Odense, 70 år 20/11.

Kaj Greve Moltke, Elmevej 3, 1., 2840 Holte. 75 år 28/11.

December

Oluf Johansen, Niels Juelsgade 14, 2., 9000 Aalborg. 70 år 10/12.

SLAGTEREN FRA RIGA MENES DØD

Asuncion, 14/8. Dagblade i den latin-amerikanske stat Paraguay offentliggjorde lørdag billeder af et lig på centralsygehuset i hovedstaden Asuncion. Den 69-årige afdøde mangler flere tæer og menes at være identisk med nazikrigsforbryderen Eduard Roschmann, kendt som »Slagteren fra Riga«.

Den tidligere SS-kaptajn, der har været internationalt eftersøgt i de seneste 30 år for massebord på 40.000 jøder i Riga under den anden verdenskrig, menes at have mistet nogle af sine tæer efter forfrysninger under sin flugt fra de allierede styrker i 1948.

Fotografierne af den afdøde formodede krigsforbryder viste også et stort ar under højre armhule, som ifølge lægeudsagn tilsyneladende var resultatet af et forsøg på at fjerne en SS-tatoivering.

TRE SS FOLK ANKLAGES FOR MASSEMORD I BYEN KRAKOW

Hannover, 23/9. Tre tidligere medlemmer af det nazistiske SS-korps vil blive stillet for en vesttysk domstol fredag anklaget for mord i den polske by Krakow, hvor næsten 20.000 mennesker blev dræbt under den tyske besættelse i anden verdenskrig.

Retssagen ventes at vare mere end to år og kommer til at foregå i USA, Israel, Østrig og Belgien for at forhøre omkring 150 vidner, skriver telegrambureauet Reuter.

Den hovedanklagede er den 70-årige tidligere SS-sergent Rudolf Körner, som står anklaget for 22 mord og møddelagtighed i 17.

De øvrige anklagede, som begge er 69 år, er Kurt Heinemeyer og Max Olde. Heinemeyer er anklaget for otte mord og Olde for to.

TYSK KRIGSMATERIEL UDSTILLES I EN DEL AF FÆSTNINGSANLÆGGET

- Mange militære effekter går tabt for Hanstholm, hvis der ikke snart kommer en afklaring på, om tysk materiel fra 2. verdenskrig permanent kan samles i en del af fæstningsanlægget. Hvis vi bare fik tilsagn fra de bevillende myndigheder, ville der hurtigt komme mange effekter til Hanstholm, men i øjeblikket enten forsvinder materiellet, eller også foræres det til museer, hvor det faktisk ikke hører hjemme.

Det mener greve Ulrich Holstein, Odense, der i forbindelse med havnefesten har fået overdraget en del af fæstningsanlægget til en udstilling af militære effekter fra 2. verdenskrig. Det er denne del af fæstningsanlægget, Ulrich Holstein kunne tænke sig omdannet til museum under navnet »Forsvarssamlingen i Hanstholm«, og han har i samarbejde med Hanstholm kommune og turistforeningen udarbejdet et driftsbudget, men mangler økonomiudvalgets tilsagn.

HOKI

KØBMÆND

OG SUPERETTER

TRICA SUPERMARKEDER

OVERALT I DANMARK

Fundatsen à jour ført

Kammeraternes Hjælpefond holdt bestyrelsesmøde i 4. Maj-Kollegiet i Aalborg lørdag den 24. sept.

Alle 19 medlemmer havde ladet høre fra sig enten ved fremmøde eller ved breve.

Formanden, general F. B. Larsen, bød velkommen og redegjorde under mødet for planerne om en à jour-føring af fundatsen samt forslag til bladfællesskab med Fangesammenslutningen.

Det blev enstemmigt tiltrådt, at fundatsen revideres, så den svarer til praksis gennem de senere år.

Planerne om bladfællesskab blev i princippet tiltrådt. Om enkelte punkter i samarbejdsforslaget skal der forhandles. Bladfællesskabet skulle efter planerne træde i kraft efter nytår.

Kassereren, bankprokurist Olav Holst fremlagde en regnskabsoversigt.

Redaktøren af Pigtraad, Johs. Fosmark, kunne oplyse, at der hos nogle var en stigende forståelse for at yde en håndsækning for at bladet kan give den bredest mulige orientering.

Om feriehjemmet på Kegnæs kunne han oplyse, at der i år har været en belægning på 46 uger med 1060 personovernatninger. Mange glade Kegnæs-feriegæster sender et eller andet beløb som hjælp til at betale el-regningerne, men ellers er opholdet fortsat en kammeratlig hilsen.

Forud for mødet var de forskellige forslag sendt til gennemlæsning hos bestyrelsens medlemmer. Det var meget tidsbesparende, så man nåede gennem den lange dagsorden til fastsat tid.

Under samværet var kollegiets efor, redaktør Niels A. Eigenbroth en festlig og hyggelig vært. Maleren Carlo Wognsen gav en betagende skildring af ideerne med udsmykningen af kollegiet.

Næste møde i bestyrelsen holdes på Kegnæs lørdag den 22. april.

Kort over det nye Ryvangen

Kammeraternes Hjælpefond har fremstillet en affotografering af arkitek-

terne Edith og Ole Nørgaards tegning af det nye Ryvangen. Den udvidede minde-lund betyder en tredobling af det oprindelige areal. Tegningen foreligger i et format, der er omtrent som 2 gange A4. Den fremtræder i en redaktionel bear-

Med FV til London 25. september til 1. oktober 1977

Som bekendt betyder FV Frihedskampens Venner, men det kunne i denne forbindelse også stå for »For-sinkede Vikinger«, ud fra den invasion, der bogstaveligt, om end med fredelig hensigt foregår fra fastlandet til de britiske øer i denne tid på grund af pundets fald til omkring 10-11 danske kroner.

FV havde arrangeret en kombineret tog-, skibs- og busrejse til London med det formål at besøge engelske og danske kammerater og samtidig se en lille smule af London og de nærmeste omgivelser. Det egentlige udgangspunkt for den samlede rejsegruppe, 80 kammerater under ledelse af Frank Zorn og med Flemming B. Muus og Vic. Lunds-gaard som guider var Esbjerg, og der var repræsentation fra alle landsdele.

Winston Churchill afgik 25. september 1977 planmæssigt kl. 17.30. Efter at alle var behørigt installeret i respektive kahytter, samledes selskabet til fælles middag i spisesalonen, og gensynsglæde og forventning gjorde denne indledende sammenkomst særdeles vellykket. Under overfarten overrakte vore ledere kaptajnen FVs smukke skjold med anmodning om, at det måtte blive placeret et passende sted. På hjemturen konstaterede vi, at denne anmodning var blevet taget til følge på den helt rigtige måde, idet skjoldet hænger under busten af Sir Winston i spisesalonen.

Efter ankomsten til Harwich kørte vi i 2 busser til London, hvor vi blev installeret på Hotel Prince of Wales i Kensington.

Derefter fulgte et righoldigt og interessant program. De mest markante begivenheder var følgende:

Vor gamle ven Reginald Spink fra SOE indledte besøget med en redegørelse for situationen i London og SOE under krigen.

bejdelse.

Arkitektens redegørelse over hele parken er indarbejdet i kortets venstre side. Fremstillingen er sket i offsettryk og står meget klart.

Man får lettest tegningen ved at indbetale 5 kr. pr. stk. til giro 9 12 80 85, Chr. Winthers Vej 1, Silkeborg. Man får derefter det bestilte portofrit tilsendt.

Under en rundtur i London den næste dag, hvor man passerede alle de kendte steder i London, var der kransenedlæggelse i Sct. Clemens Dane Church, hvor minister Harry Agerbak beskrev kirkens historie. Kirkens tilknytning til den danske koloni i London går helt tilbage til Vikingetiden. Kirken fungerer nu som Royal Airforces kirke, hvorfor der i kirken er fremlagt RAF mindebogen over faldne i de to verdenskrige. Der har altid og er fortsat ophængt en dannebrigsfane i kirken. Der blev også lejlighed til et meget kort besøg i BBC, hvor vi hørte om den danske radiogrupper forhold under krigen.

Ved en efterfølgende hyggelig og veltillavet frokost i Royal Airforce Club havde vi lejlighed til blandt mange andre at møde en af deltagerne i bombardementet af Shellhuset. En operation, som RAF betragter som en af de mest enestående - sådan at forstå, at det lykkedes at smide bomberne sideværts ind i bygningen uden at ramme øverste etage, hvor de danske fanger var placeret for at forebygge bombning.

Den næste dag var der heldags udflugt i busser til Canterbury Cathedral, hvorunder der ved en meget smuk og gribende højtidelighed blev nedlagt krans og vendt blad i mindebogen for de faldne fra regimentet The Buffs, hvor de danske frivillige i den engelske hær var optaget. Dette skyldes, at den danske regent ifølte traditionen er æresoberst i regimentet. Det var officerer fra regimentet, der ledede ceremonien. Der vendes et blad i mindebogen hver dag kl. 11.00 præcis. Tidspunktet markeres med 6 glas på skibsklokken fra HMS Canterbury.

Højtideligheden sluttede med, at vi danske sang »Altid frejdig når du går«.

Der var arrangeret frokost i Howe Barracks, hvor The Buffs har haft kaserne tidligere. Nu er The Buffs indgået i Queens Regiment. Efter et sær-

Mågasin

Kongens Nytorv: Tlf. (01) 11 44 33
Lyngby: Tlf. (02) 88 44 33 - Rødovre: Tlf. (01) 70 44 33
MagasinBO, Lyngby Storcenter: (02) 87 70 22.
Århus: Tlf. (06) 12 33 00 - Odense: Tlf. (09) 11 92 11

deles hyggeligt samvær med officerer fra regimentet, der havde tilrigget messen alene for vor skyld, da kasernen er ubelagt for tiden, vendte vi tilbage til London.

Dagen efter gik turen til Royal Airforce museum i Hendon. Det var et imponerende syn at se flyvevåbnets udvikling fra før 1. verdenskrig og til i dag i såvel billeder som modeller og placeret i den store hal de egentlige fly.

Som afslutning på denne dag mødtes vi om aftenen i Den danske Klub til modtagelse, efterfulgt af kammeratskabsaften med spisning. Formanden for Den danske Klub, direktør Adler Jensen, var til stede sammen med adskillige medlemmer af den danske koloni. Det var en hyggelig dansk aften.

Vi var gæstemedlemmer af Special Forces Club, hvor de fremmødte blev overordentlig godt modtaget. Der var et stort antal, der deltog i The Beefeater dinner. Helt ubeskriveligt arrangement fra Henry V's tid.

Om bord i båden hjem var der igen arrangeret fællesmiddag. Denne blev gennemført, men fremrykket under hensyn til vejret. Der var lovet storm over Nordsøen for natten. Heldigvis havde vi

vind og sø agten for tværs, men havde »Rasmus« vist tænder på udturen, så viste han virkelig hele gebisset nu. Trods dette var stemningen storartet, og lederne og vor helt uundværlige sekretær, Alice Rasmussen (hun havde bl.a. pengekasen) fik al den hæder og virak, der rettelig tilkom dem, for at have arrangeret endnu en strålende FV-tur.

Ved ankomsten til Esbjerg med ca. 1 times forsinkelse, var mange »lidt blege og magre«, som der står i prinsevisen, men ved godt mod.

Her skiltes så gruppen med mange ønsker om, at vi måtte mødes på en anden FV-tur i fremtiden.

JOF

Til stævne i Vallekilde

Landsforeningen Gestapofangerne indbyder til repræsentantskabsmøde og stævne på Vallekilde Højskole i dagene 21.-23. oktober.

Stævnet tilrettelægges af Sjællandsafdelingen, og det borger jo for, at stævnet bliver både festligt og kammeratligt.

Prisen for deltagelse er 295 kr. incl. overnatninger og måltider. Tilmelding sker omgående til Solveig Skjøtt, Ibstrupvej 25, Gentofte (01)65.71.87.

Vallekilde ligger nær Hørve station på Odsherredbanen. Foretrækker man landevejen, følger man hovedvejen mellem Holbæk og Kalundborg til Svinninge. Her drejer man mod nord til Hørve-Vallekilde.

Vallekilde Højskole har et godt navn i alle kredse, og stedet har atmosfære.

Sammenslutningens kammeratskabsaftener

begynder torsdag den 27. oktober kl. 19,30, og det er i nye dejlige lokaler - Nyropsgade 24, 6. sal. Næste kammeratskabsaften er torsdag den 24. november kl. 19,30 samme sted. Der bliver film og foredrag (en af de to aften fortæller Georg Schlätzer om en rejse i Chile). Der kan købes billig kaffe, øl og sodavand. Skriv datoerne op med det samme, så du kan huske dem.



Eigil H. Larsens Eftf.

v.P. Juul (k-z. 67.975)

St. Strandsstræde 11
(v. Kongens Nytorv)

Flagfabrik

1255 København K
Telefon (01) 11 07 87

Irma



MAERSK

BØDDELEN FRA FOSSE ARDEATINE

Af Hunå von Holstein, Silkeborg

Hvem er den tyske SS-oberst Herbert Kappler, der for nylig blev smuglet ud af et italiensk fængsel i en kuffert?

Den 16. oktober 1943 ledede han fangsten af og forsendelsen af Roms jøder til udryddelseslejrene Auschwitz, Belsen, Treblinka osv. og røvede samtidig 50 kilo guld fra den jødiske menighed.

En anden gang mødte han op i Banca d'Italia og beslaglagde hele guldreserven. Men ingen af disse bedrifter er baggrunden for det had, italienerne nærer mod denne mand. En dag i marts 1944 beskød nogle partisaner i Rom en tysk patrulje og dræbte tre soldater. Efter Hitlers ordre lod Kappler kort efter pludselig tilfældige mennesker, gamle som unge, gribe rundt på gader og pladser i byen, førte dem ud til en grotte, Fosse Ardeatine udenfor Rom, og lod dem myrde på bestialsk måde. Der lå 335 mishandlede lig, da aktionen sluttede. Hitler havde krævet 100 italienere dræbt for hver tysker, og Kappler gav toppet mål.

Efter krigen blev Kappler fanget og dømt til livsvarigt fængsel. I 1976 søgte han benådning, fordi han led af kræft og gerne ville dø i sit hjemland.

Den italienske regering vidste, at løsladelse ville fremkalde stærke protester,

og fandt så på at lade de myrdedes efterladte træffe afgørelsen. Resultatet blev et rungende Nej til løsladelse. En militærdomstol bestemte alligevel, at han skulle frigives, men så brød stormen løs. Store skarer samledes ved mindesmærket på mordstedet, demonstrationstoget gik gennem byens gader med borgmester og overrabbiner i spidsen, og en rasende menneskemængde forsøgte at trænge ind i militærhospitalet, hvor Kappler lå, men blev drevet tilbage af carabinieriene. »Dommen forhåner vore myrdede slægtninge.« De dræber min søn for anden gang, hvis de løslader ham. »En sådan forbrydelse kan kun Gud tilgive, ikke vi.« »De har solgt ham til tyskerne for at få et lån.« Sådan var reaktionen blandt Roms borgere, og politikerne fik omgående kolde fødder. En ny militærdomstol blev nedsat og omstødte den forrige dom. Kappler skulle dø i Italien.

Men det gik anderledes. Og nu kan italienerne begynde at slås om, hvem der har ansvaret.

MEDANSVAR

»Vejle Amts Folkeblad« noterer, at vesttyskerne hylder den hjembragte krigsforbryder Kappler med blomster-

hilsener. Derved kommer de for skade at tage medansvar for Kapplers og andre nazistiske forbryderes gerninger, og det er jo netop, hvad den menige tysker ikke ønskede, da der skulle gøres op efter Hitler. Nu, så mange år efter, er det ikke mindre foragteligt at sympatisere med nogen del af nazismens væsen end dengang.

Nu rastepfadser ved Hørbylunde bakke

Mange vedfarende standser op på toppen af Hørbylunde Bakker ca. 10 km vest for Silkeborg ved landevejen, der fører fra Silkeborg til Herning.

Man ønsker at dvæle et øjeblik ved det sted, hvor medlemmer af den berygtede Petergruppe myrdede digterpræsten Kaj Munk. Mordet fandt sted den 4. januar 1944. Drabet på Kaj Munk vakte umådelig harme og sorg hos alle danske, og hans begravelse fra Vedersø kirke blev en magtfuld national demonstration.

For at undgå, at der skabes trafikale vanskeligheder på stedet, hvor et beskedent mindekors markerer det sted, hvor Kaj Munk blev myrdet, har Ringkøbing amtsråd nu vedtaget, at der etableres to rastepfadser ved Hørbylunde Bakker.

Det sker efter forslag fra fredningsplanudvalget for amtet. Arbejdet udføres i løbet af det kommende år.



Hvor Kaj Munk blev dræbt på Hørbylunde bakke er der rejst et beskedent kors i granit.

MINDEORD



Duus Hansen.

L. A. Duus Hansen var en af modstandskampens kendte skikkelser. For sin overordentlig betydningsfulde indsats under besættelsen blev han dekore-

ret med danske, franske, engelske og amerikanske ordener.

Under dæknavnet »Napkin« blev Duus Hansen, der dengang var radioingeniør hos Bang og Olufsen i København, leder af den illegale radiotjeneste mellem Danmark og England og mellem Danmark og Sverige. Han konstruerede den såkaldte »telefonbog«, en universalsender på 1,5 kg, som kunne være i en mappe. De apparater, englænderne kastede ned, vejede 20 kg. »Telefonbogen« blev forbillede for de typer, englænderne senere fordelte til samtlige modstandsbevægelser i de besatte lande.

Udover at være i besiddelse af stor teknisk viden var hans styrke en utrolig koldblodighed, ligesom han bestandigt tog de største sikkerhedsforanstaltninger. Den danske radioorganisation var da også den eneste i Europa, som tyskerne ikke fik trævlet op. Alligevel blev de som følge af en indiskretion klar over »Napkin«s identitet og sprængte hans villa i luften. Bang og Olufsens fabrikker i Struer led den samme skæbne.

Direktør Duus Hansen, der i 1944 udnævntes til kaptajn i Special Forces, præsenterede i 1948 sammen med ingeniør Poul Andersen den første serie-

fremstillede ståltrådsoptagelse, Beocorden. I 1956 blev han udnævnt til chefingeniør hos Bang og Olufsen og i 1966 til direktør for Philips Bofa A/S, de to virksomheders fælles filmafdeling. Han installerede tonefilmanlæg i ca. 70 af de danske biografer. Ved udgangen af 1968 tog Duus Hansen sin afsked med pension.

Peter Jensen

En af Bernadotttegårdens beboere i Roskilde er afgået ved døden, nemlig vor fangekammerat Peter Christian Jensen.

Han blev taget for illegalt arbejde i Varde og deporteret til koncentrationslejren Sachsenhausen den 21. januar 1944. Han blev her kendt som en god kammerat, der altid var rede til at dele af pakkerne med kammerater.

Han boede i nogle år i København i NV-kvarteret, men flyttede til Bernadotttegården, hvor det var ham en stor glæde at få besøg af en flok gamle kammerater, da han den 20. februar fyldte 85.

Den 4. maj i år deltog han med stor glæde i højtideligheden i Ryvangen.



Stormagasinet med de små priser

Åbenrå kredsen

Åbenrå-Kredsen samlede sine medlemmer lørdag den 20. aug. til en sammenkomst hos amtsborgmester Erik Jessen.

Som gæst kunne man byde velkommen til professor, universitetsrektor Aage Trommer, med hvem kredsen har haft et samarbejde gennem lang tid under hans arbejde med emner fra mo-standsarbejdet.

Under hyggelige, private former for- talte Trommer om universitetsungdom- men i dag, sammenlignet med besættel- sestidens ungdom.

Åbenrå-Kredsen startede den 15. august 1940, så man kan snart holde 40- års jubilæum. Man samles hvert 5. år. Det har været f.eks. hos farver Jakob- sen, skatterådsformand Svend Lyck og skibsmægler Clemann.

Kredsen var den oprindelige kerne i Region III. De oprindelige medlemmer blev spredt for alle vinde. Nogle blev arresteret af tyskerne, nogle deporteret, men ved befrielsen var alle i live - noget ganske enestående for en illegal kreds.

Efter 4. maj har flere af kredsen star- tet hjemmeværnsgrupper rundt om i landet.

SAMMENSLUTNINGEN

Ved Rorupstenen den 9. aug.

Tirsdag den 9. august samledes en ret stor flok ved Rorup-stenen ved lands- byen Osted ved Roskildevejen.

Sognepræst Jørgen Nissen talte om det, der skete her under okkupationen, da tyskerne skød 11 danske friheds- kæmpere, der var hentet fra Shellhuset. »Vi er her for at ære deres minde,« slut- tede han.

I Osted Efterskoles spisesal bød skolens nye forstander, Fini Rasmussen, velkommen til de mødte og til sam- været.

Heinrich Winter fra Gestapofanger- nes Sjællandsafdeling rettede en tak til den nye forstander og til den nu afgåede forstander Niels Pedersen, fordi man førte traditionen fra Rorup videre.

Aftenen sluttede med et hyggeligt samvær i forstander Niels Pedersens bolig.

Repræsentantskabsmøde

Fangesammenslutningen holdt 4. september et velbesøgt ekstraordinært repræsentantskabsmøde i København.

Formanden Oskar Verner bød vel- kommen og understregede med henvis- ning til den udsendte dagsorden, at det var spørgsmålet om den fremtidige bladudgivelse, der skulle viderebehand- les på grundlag af beslutningerne på februar mødet. På bestyrelsens forslag valgtes Erik Beermann til dirigent. Og efter oplæsning og godkendelse af pro- tokollen fik Bernth Johannesson ordet for at redegøre for arbejdet i det udvalg, der blev valgt i februar.

Udgangspunktet havde været de to forslag om dels at indføre en fast abonnementsordning, så alle betaler for bladet, og dels at indlede et bladsamar- bejde med Kammeraternes Hjælpefond.

Forslaget blev anbefalet af Bernth Johannesson. Ove Lembecke gav med- delelse om, at Landsforeningen Ges- tapofangerne, der er de oprindelige ud- givere af »Gestapofangen«, har søgt og fået bevilget et tilskud til hjælp til bla- dets udgivelse.

Solveig Skjøtt m.fl. henstillede, at det bevilgede tilskud først og fremmest anvendtes til at udsende mere end de 6 planlagte numre årlig.

Oskar Verner fastslog, at der syntes at være fuld principiel enighed, og at det havde været en positiv debat. De ude- stående spørgsmål måtte løses ved god vilje fra begge sider.

Og så kunne dirigenten efter afstem- ning ved håndsoprækning konstatere, at der - men forbehold af de få udestående spørgsmål - var enstemmig tilslutning til forslaget.

Oskar Verner takkede og lovede, at forhandlingerne ville blive søgt afsluttet snarest, så fællesbladet kan være en rea- litet 1. februar. Under eventuelt aflagde formanden for Bernadottegården i Ros- kilde, Jacob Jensen, en kort beretning. Det fremgik heraf, at hjemmets drift går fint, og at arbejdet med projektets 2. del, de beskyttede boliger, snart kan ventes i gang.

Så kunne dirigenten slutte mødet, der kun havde været knap to timer, med en tak for en eksemplariske måde mødet var forløbet på.

Årsmøde

Landsforeningen af erhvervshæm- mede fra Frihedskampen holdt årsmøde i Odense 29.-30. august. Man samledes i stort tal i Søjlehuset.

Om mandagen blev der foretaget kranseledlægning i Ansgar anlægget, hvorefter landsledelsen holdt møde i dagcentret på Østre Stationsvej. Om aftenen var der selskabeligt samvær med tale bl.a. af socialdirektør Tofte- gård Jensen.

Selve årsmødet åbnedes med vel- komst ved Richard Andersen, Odense.

Formanden, Oskar Verner, aflagde årsberetning. Han kunne henvise til den beretning, han havde udsendt til for- eningerne forud.

Formandens beretning siger bl.a.:

- Som alle sikkert husker, blev det vedtaget i Århus, at vi kun skulle holde landsmøde hvert andet år. Jeg tror, beslutningen var rigtig nok, idet vi som bekendt holder et socialt møde hvert år i januar-februar og ved at skille lands- mødet fra det sociale seminar, synes jeg, at man ligesom har fået et bedre tag på vort sociale arbejde, der trods alt er det vigtigste.

Arbejdet i landsledelsen er i den for- løbne periode gået godt. Afdelingerne arbejder fortsat godt og for alles ved- kommende er de intakte med hensyn til ledelser.

Den omstændighed, at afdelingerne så at sige er suveræne i deres arbejde indadtil, gør jo, at ansvaret også ligger der og hermed er muligheden for at skyde ansvaret over på landsledelsen for størstedelen udelukket.

DER HAR VÆRET en del sager, som jeg har måttet gå i sikringsstyrelsen med. I nogle tilfælde har det været posi- tivt, i andre negativt. Enkelte af sagerne har været for gamle, og så er der ikke meget at gøre. Det er klart, at når der er en ankefrist, skal den overholdes - især ud fra den betragtning - at det er offent- lige myndigheder, vi har med at gøre. Man må selvfølgelig være klar over, at de bruger ankefristen på deres måde, hvilket de skal i henhold til loven, og her skal man efter min mening passe lidt bedre på.

Når en sag er blevet for gammel, er der i de fleste tilfælde kun en ting at gøre, og det er at finde nogle nye mo-

menter i sagen, så kan den rejses forfra.

Fra så at sige alle afdelinger har der været klaget over de skrivelser, sikringsstyrelsen sender ud, hvor de beder om nye oplysninger. Man har ganske enkelt sagt, at de var alt for nærgående m.m.

Vi har klaget til socialministeren og sikringsstyrelsens direktør. Begge instanser erkendte, at skrivelserne var forklæret formulerede og kunne virke provokerende på den enkelte. Efter 3 møder i socialministeriet er formularen nu ændret, og vi skal ikke længere finde os i de nærgående spørgsmål, men derudover er vi også enige om, at en erklæring fra afdelingernes ledelse skal der lægges vægt på, og det forudsætter selvfølgelig igen, at afdelingsledelserne er omhyggelige med, hvad de skriver.

SELV OM VI IGEN AGTER at rejse krav om forbedringer i erstatningsloven, så vil jeg ikke foregøgle jer, at det ligger lige for med at få den gennemført, men ved de samtaler, jeg har haft med socialministeren og sikringsstyrelsens folk, har de gang på gang sagt, at muligheden for at genrejse en sag med krav om højere beregningsgrundlag jo altid er til stede, og jeg tror, man skal have øje for denne, og får man afslag, er der ankestyrelsen.

De 2 Barnadottegårde er bygget efter deres oprindelige idé, Roskilde i fuld overensstemmelse hermed, Hadsund i en mere skrabet form, men dog betydeligt bedre end almindelige kommunale plejehjem.

Bernadottefondens virksomhed er ophørt. Roskilde fik 1,75 mill. kr. og Hadsund fik 1,4 mill. kr., derudover blev der bevilget 25.000 kr. til de selvvejende bestyrelser i hver af de to Barnadottegårde. Disse penge skal komme vore derboende kammerater tilgode.

Efter at »Nors Hovedgård« har bragt sit bestyrelsesforhold i orden, og aflagt

behørigt regnskab og dokumentation for, at Nors Hovedgård nu er en selvvejende institution og ikke længere er privat foretagende, blev der bevilget 30.000 kr. dertil, under samme vilkår som Helsefonden anvender, når de bevilger penge.

DE RESTERENDE PENGE, der måtte findes i Bernadottefondens, skal herefter overføres til Sammenslutningens rekreationsfond. Rekreationsfonden har sidste år bevilget omkring 165.000 kr. til rekreationsrejser, og der er stor tilfredshed hermed. Dog er der stadig nogle, der mener, at man skulle bevilge penge til almindelige ferierejser, men gør vi det, ophører rekreationsfonden med at eksistere i løbet af 1 til 2 år på grund af pengemangel.

Der gøres nu et kraftigt forsøg på at få sammensluttede de to blade, vi har, henholdsvis Gestapofangen og Pigtråd. Som I sikkert ved, blev der på Sammenslutningens årlige repræsentantskabsmøde vedtaget et forslag herom, og det er der arbejdet videre med, så der er al grund til at tro på, at vi bliver enige, således at der for fremtiden kun udkommer eet blad, som så til gengæld skulle komme mere regelmæssigt.

Sammenslutningen har rejst spørgsmålet over for Nordisk Råd om pensionistbilletter i de nordiske lande. Man har taget godt mod henvendelsen.

Efter beretningen var der en god og livlig debat, hvor kammerater fra alle afdelingerne i landet kom med eksempler fra de sociale sager, hvor bl.a. beregningsgrundlaget burde ændres til højere satser. Det blev påpeget, at det tog urimelig lang tid, før enkerne fik deres rente i orden. Der nedsattes et udvalg, bestående af socialsekretæren fra hver af de fem afdelinger i København, Århus, Aalborg, Esbjerg og Odense med den opgave at gå til socialministe-

ren - og anmode om at få sagerne ensartet behandlet.

Formandsberetningen blev derefter godkendt.

Den ene repræsentant fra DDR overbragte en hilsen og takkede for indbydelsen. Herunder fremhævede han den fælles kamp, kammeraterne må føre mod nyfascismen. Han overrakte derefter gaver til Odense-afdelingen.

Til forretningsudvalget genvalgte Oskar Verner som formand, Richard Andersen som næstformand, Lilian Olsen som sekretær, Anna Strunge til kasserer. Ove Laursen er menigt medlem.

5 RESOLUTIONER

Der blev vedtaget 5 resolutioner:

1. En opfordring til de vesttyske myndigheder om at udlevere krigsforbryderen Kappler.

2. En protest mod udvisningen af den mexikanske statsborger.

3. En opfordring til regering og folketing om at hæve det nuværende beregningsgrundlag på 8.000 kr., da det er forældet.

4. En opfordring til Sammenslutningens Rekreationsfond om, at der kan ydes tilskud til indenlandske ophold, da mange kammerater i dag ikke kan klare en rejse til udlandet, men mener sig i stand til at kunne klare et ophold f.eks. på Anholt eller Kegnæs.

5. En opfordring til landsledelsen om, at der gives rimelig tid til afholdelsen af det årlige seminar. Man regner med, at landsmøderne fortsat afholdes hvert andet år.

NOTER

Der var til mødet fremstillet et smukt program med sange, mødeplan og formandsberetning.

Til selve mødet havde Chr. Brønnum, Hjørring, skrevet en sang, der indledtes med følgende vers:

Simonsen & Weel

ROSKILDEVEJ 14 . 2620 ALBERTSLUND

TELEFON (02) *64 81 11

VESTERGADE 5 . 8000 ÅRHUS C . TELEFON (06) *12 09 11

S&W

Turen blev ledet af Mogens Pedersen og Ib Lærche. Deltagerantallet var det hidtil største.



Man samledes ved mindemuren i Neuengamme.

Pilgrimsfærden til Neuengamme/Meppen

Større tilslutning end nogen sinde før.

Efter at de havde deltaget i mindenhøjtideligheder ved gravpladserne i Dalum, Versen, Esterwegen, ankom de 76 deltagere til monumentet i Neuengamme søndag den 11. september.

Jeg så mig omkring, medens højtideligheden fandt sted. Så mine kammerater og venner fra dengang, jeg så deres hustruer, måske var der enker efter kammerater, der døde hernede eller, som var døde i de forløbne år. Men jeg så også ungdom, børn, ja endog børnebørn af kammerater, der slap herfra med livet i behold i 1945.

Ingen af os ville dengang have troet det muligt, at vore børn og børnebørn med vor gode vilje nogen sinde skulle komme i så nær kontakt med dette sted.

Men løftet om, at vore døde kammerater aldrig skulle blive glemt, vejer tungest, og da jeg så ungdommen på denne plads, følte jeg, at vi havde opfyldt dette løfte, vi dengang gav hinanden.

Monumentet, der er rejst som et minde om vore døde kammerater, er samtidig en skamstøtte over de, der udøver vold og terror mod mennesker, der sætter frihed, fred og kærlighed mellem mennesker højest.

Må dette monument stå i tusind år.

Og må skamstøtten også med tiden blive et minde om en tid, hvor dens mahnende pegefingre var en opfordring til fred, besindighed og tolerance mellem mennesker.

Tonny Johansen

Der var ophold en del steder med taler og kransenedlægning. Der blev således talt af Axel Lauritzen, Holger Grome, Arnold Jensen, Ammy Mørk Jensen og Erik Beermann.

FRIHEDSMUSEET

Møder

Foreningen Frihedsmuseets Venner har tilrettelagt følgende foredragsaftener:

3/10: Oberst Adam Møller:

De politiske forudsætninger for 1940.

31/10: Redaktør Flemming Madsen:

Dansk demokrati set med medie-menneskets øjne.

14/11: General Anders Grafström, Sverige:

Samarbejdet mellem den svenske og den danske modstandsbevægelse.

28/11: Oberst H. M. Lunding:

En efterretningschefs oplevelser under besættelsen.

En kunstner skildrer Dachaulejren

I Frihedsmuseet åbnedes 22. august en udstilling af den italienske kunstner Zoran Music's malerier og grafiske arbejder med motiver fra Dachau Koncentrationslejr.

Museumsleder Jørgen Barfod bød velkommen til de mange gæster, som var mødt frem. Da Det italienske Kultur-

institut var medarrangør, talte også en repræsentant for den italienske ambassade.

Kunstneren havde udført henved 200 tegninger i årene 1943-45, hvor han var fange i Dachau, men kun 35 af disse var i behold. Resten gik til, da de allierede sprængte ammunitionsfabrikken i luften, og her var de fleste tegninger gemt. De tegninger, som blev reddet er imidlertid så skrøbelige, at de kun kan vises i fotografi. Først mange år senere, i 1969, genoptog Music skildringen af livet - eller rettere af døden - i Dachau.

Det er en makaber udstilling, der langt stærkere end ord fortæller om de bestialske forhold, som herskede ikke blot i Dachau, men i de fleste af nazisternes lejre.

Dachauklubbens formand, Erik Beermann, har skrevet i kataloget om Dachau-lejren og siger her, at den indskrift, som står på en fangestue i Dachau, også kunne være motto for denne udstilling.

Der står:

*Den Toten zu Ehre
den Lebenden zu Mahnung.*

Olav Holst

29. august

Mandag den 29. august 1977 havde Frihedsmuseet åbent både om dagen klokken 10-16 og om aftenen klokken 19-22, hvor museet desuden var illumineret med fakler.

Herudover blev der kl. 14, kl. 20 og kl. 21 over alle museets højtalere bragt en specialudsendelse, som indeholdt den tyske proklamation om undtagelsestilstand i hele Danmark samt kommentarer hertil fra England og USA, således som man hørte dem fra BBC i 1943.

Gæst i Frihedsmuseet på sin fødselsdag

Frihedsmuseet modtog den 6. august gæst nummer 100.000. Det blev et ægtepar fra USA, Frances og Howardt Thomason, Atlanta i USA.

Ved ankomsten blev de hilst velkommen af museets personale, og de fik som gave overrakt Hæstrups bog, der på 4 sprog fortæller - i tekst og billeder - væsentlige begivenheder under okkupationen.

Det gik pudsigt nok sådan, at besøget faldt på fruens fødselsdag.

46.000 besøgte Frøslevlejrens museum

Af redaktør C. Larsen-Ledet, Aabenraa (afsluttes her)



Kulturminister Niels Matthiasen på besøg i Frøslevlejren. I baggrunden Hans Bruun.

Han blev bragt til forhør på Esbjerg Højskolehjem, kom senere til Kolding og Vestre fængsel i København og til Horserød, inden han sammen med 740 andre modstandsfolk blev sendt til den netop nyoprettede Frøslevlejre den 13. august 1944.

- Vi havde det egentlig slet ikke dårligt i Frøslevlejren, fortæller Hans Bruun, for på det tidspunkt stolede vi endnu på tyskernes løfter om, at man ikke ville sende danskere til de tyske koncentrationslejre, men allerede en måned senere blev løftet brudt, og sammen med 195 andre hørte jeg en morgen mit navn blive råbt op. I første omgang troede vi, at vi blot skulle en tur til Vestre fængsel, men i stedet blev vi op på dagen kørt til Harreslev og herfra i kreaturvogne sendt sydpå. Efter to-tre dages rumlen endte vi i Neuengammelejren og blev budt velkommen af lejrskiltet »Arbeit macht frei«. Det var nu så som så med friheden, men arbejde fik vi da lov til.

Jeg var i første omgang med en gruppe, der blev sendt til Husum. Det fandt jeg ikke så dårligt, for det var da i den rigtige retning mod Danmark, men noget rekreationsophold var det ikke. Jeg var ret så velnæret da jeg blev anholdt, men den dårlige forplejning tog på sulet og på kræfterne, så jeg kom senere tilbage til Neuengamme, hvor jeg blev indlagt på sygeafdelingen med rosen.

Ved hjælp af en Røde Kors-pakke

købte jeg en samarit til at operere mine fingre og min arm, men efter et kort ophold i en skånebarak blev jeg sammen med andre sendt ud for at reparere jerbanelinier, først i Ruhr-distriktet, men senere gik turen østpå og endte i Tjekkoslaviet og Østrig. Lige så hurtigt vi fik sporene repareret, lige så hurtigt blev de dog påny ødelagt ved bombninger.

Vi var godt 500, der blev sendt ud på sporarbejder, heraf 36 danskere, men efterhånden som vi kom frem gennem Tyskland blev antallet af sporarbejdere mindre og mindre, selvom der stadig kom »friske« forsyninger af koncentrationslejr fanger. Men dels kneb det med deres kræfter, dels omkom mange under under bombningerne, ligesom en del blev skudt af fangevogtere, fordi de på en eller anden vis skaffede sig lidt ekstra føde til de kummerlige forsyninger, den daglige forplejning bestod af.

Vi var ikke mange tilbage, da amerikanerne først i maj 1945 befriede Østrig og begyndte at sende os vestpå. Jeg var den eneste dansker, fortæller Hans Bruun, og jeg kom med et lazaretfly til Bruxelles, og her fik jeg kontakt med den danske ambassade, og sammen med nogle andre danske og nordmænd blev jeg fløjet til København.

For mig var krigens rædsler forbi, men der måtte dog sygehusophold og rekreation til, før jeg så nogenlunde kom til hæfterne igen. Der var ikke mange kilo tilbage af mig i forhold til

det antal, jeg repræsenterede, da jeg blev taget til fange. Men siden har jeg dog taget de fleste kilo på igen, og jeg har da også i de forløbne 30 år været i stand til at passe mit arbejde, først som fængselsbetjent i Fårhuslejren, senere som svømmelærer, og siden 1970 har jeg været ved Frøslevlejrens museum.

Før tilfangetagelsen var jeg jydsk mester i brydning, i 1948 var jeg kommet mig så meget, at jeg blev dansk mester og i 1950 var jeg med til verdensmesterskaberne i Stockholm og i 1954 i Neapel, så det viser, at jeg ikke helt havde fået mit helbred ødelagt i de tyske koncentrationslejre.

Her i Frøslevlejrens museum havde jeg den glæde, at der sidste år kom 46.000 besøgende, heraf var der alene 550 skoleklasser, og i årets løb holdt jeg 400 foredrag om mine oplevelser i koncentrationslejrene og om museet, hvortil vi har haft den glæde efterhånden at få slet ikke så få ting, der illustrerer fangerens tilværelse. Endnu den dag i dag får vi ting, der kan bruges i museet, ikke mindst i forbindelse med tidligere fangers død. Så sender familien os tit ting, som tidligere fanger selv har sat stor pris på, siger Hans Bruun.

- Det er mig en stor glæde, at der er brug for een, og jeg er taknemmelig for hver dag, jeg får lov til at udføre mit arbejde her i museet.

Hans Bruun har iøvrigt udgivet en bog om sine oplevelser under tilfangetagelsen. »På døds-march gennem Hitlers Tyskland« hedder bogen, der har fået en god modtagelse.

NY EFOR I ODENSE

Bestyrelsen for 4. Maj-Kollegiet i Odense har ansat stud. mag. Stefan Ricka, 30 år, som forstander. Han afløser lektor Gert Bolwig, der har beklædt posten siden kollegiets indvielse for 25 år siden, og som nu flytter til København.

FDF OFREDE UNDER OKKUPATIONEN

Under besættelsen mistede 11 medlemmer af FDF (Frivilligt Dreng Forbund) livet i modstandskampen, og 114 blev arresteret af tyskerne.

Dette oplyses i forbindelse med forbundets 75 års jubilæum.

ADRESSE- LISTE:

SAMMENSLUTNINGEN AF DANSKE FANGER FRA FRIHEDSKAMPEN 1940-45

Fmd.: Oskar Verner, Murergade 10, 2200 Kbh. N (01) 35 50 12
 Næstfmd.: H. Grome, Tårnby Torv 24, 2770 Kastrup (01) 50 33 86
 Sekr.: P. Nielsen, Bjernedevej 40a, 2700 Brønshøj (01) 74 26 35
 Kass.: Bernt Johannesson, Kongshvilevej 20, 2800 Lyngby, giro 5 11 79 17
 Bestyrelse: H. Davidsen, Rasmus Bonde Larsen, Frode Toft, Arnold Jensen, S. Julsgaard Larsen, Børge Jensen, Lillian Olsen, E. Beermann og Cilla Cohn.

BUCHENWALD-KLUBBEN

Fmd. S. Julsgaard Larsen, Boeslundvej 1, 2700 Brønshøj (01) 71 72 72
 Sekr.: H. Andersen, Onsgårdsvej 17, 2900 Hellerup (01) HE 1891.
 Kass.: Johs. Damsgård, Herninggade 1, 2100 København Ø (01) ØB 6572u
 Århus: Håkon Thomsen, Søndervangen 20, 8260 Viby J. (06) 14 53 95
 Aalborg: G. Hansen, Sønderbro 15, 9000 Aalborg (08) 12 73 63

DACHAU-KLUBBEN

Fmd.: Erik Beermann, Toldbodgade 61, 1253 København K (01) 14 04 31
 Næstfmd.: Poul Nielsen, Bjernedevej 40a, 2700 Brønshøj (01) 74 26 35
 Kass.: Agner Vennike, Præstelængen 19, København NV (01) 10 72 60, giro 58 718.
 Sekr.: Arvid Hemmingsen, Tulipanvej 21, 2720 Vanløse (01) Fasan 608.
 Best.medl.: Otto Laugesen, Dragstrupvej 118, Ml. Jølby, 7950 Erslev, Mors. (07) 74 16 64

LANDSFORENINGEN GESTAPOFANGERNE

Fmd.: Ove Lembcke, Brodregade 19, Randers (06) 42 51 30
 Næstfmd.: Borge Jensen, Vangeledet 76, 2830 Virum (02) 85 00 35
 Kass.: Henry Clausen, Strandagergård, Kulus, 3630 Jægerspris (03) 33 01 91
 Århus-afd.: Tonny Johansen, Trillegårdsvej 30, 8210 Århus V (06) 15 06 46

Kass.: Th. Nielsen, Jens Baggesensvej 66, 8210 Århus V (06) 16 50 80
 Randers afd.: O. Lembcke, Brodregade 19, 8900 Randers (06) 42 51 30
 Sjællands afd.: Solveig Skjøtt, Ibstrupvej 25, 2820 Gentofte (01) 65 71 87
 Kass.: Heinrich Winter, Slotsherrensvej 53, 2720 Vanløse. Giro 6 48 27 40

LANDSFORENINGEN ERHVERVSHÆMMEDE FRA FRIHEDSKAMPEN

Fmd.: Oskar Verner, Murergade 10, 2200 Kbh. N (01) 35 50 12
 Næstfmd.: Alfr. Berthelsen, Fuglebakkevej 130, 8210 Århus V (06) 16 63 18
 Kass.: Anna Strunge, Musvågevej 20, 8210 Århus V (06) 16 98 12
 Kbhv. afd.: Kontor: Hulgårdsvej 110, 2400 København NV (01) 19 67 91
 Fmd.: R. Bonde Larsen, Marievej 7, 2740 Skovlunde (02) 94 99 04
 Esbjerg afd.: H. Thomassen, Torvegade 159, 6700 Esbjerg (05) 12 87 83

Odense afd.: Øster Stationsvej 21, Odense 5000 C.
 Fmd.: Richard Andersen.
 Kontoret er åbent hver onsdag fra kl. 10 - 12 og fra kl. 16 - 18. Tlf. 13 88 45, herudover vil kontorets leder Chr. Hansen kunne træffes på tlf. 16 31 93.

Syufyns afd.: Louis Artell, 5892 Gudbjerg, Sydbyn (09) 25 18 29.

Nordsj. afd.: Ove Laursen, Dyssekilde, Ganløse, 2760 Måløv (03) 18 30 46
 Aalborg afd.: Johs. Poulsen, Lektorvej 31, 9000 Aalborg (08) 14 30 87

Århus afd.: Alfr. Berthelsen, Fuglebakkevej 130, 8210 Århus V (06) 16 63 18
 Centrets adresse: Skovvangsvej 220, 8200 Århus N. (06) 16 63 18. Åbent tirsdage og torsdage 14-17.

NEUENGAMME-FORENINGEN

Fmd.: Holger Grome, Tårnby Torv 24, 2770 Kastrup (01) 50 33 86
 Næstfmd.: Mogens Petersen, Skallerupvej 20, 4760 Vordingborg (03) 78 12 04
 Kass.: Ib Lærche, Immerkær 25, 2. tv, 2650 Hvidovre (01) 75 58 03.
 Sekr.: Niels Otto Köster, Offenbachsvej 27, 2450 København SV (01) 17 24 97.
 Medlemskort og arkiv: Alex Bindeballe, Bakken 10, Nors, 7700 Thisted (07) 98 11 95

HORSERØD

Fmd.: Heinrich Davidsen, Kastrupvej 90, 2300 København S (01) 55 34 99

SACHSENHAUSEN-FORENINGEN

Fmd.: Oskar Verner, Murergade 10, 2200 København N (01) 35 50 12

Skr.: Rasmus Bonde Larsen, Marievej 7, 2740 Skovlunde (02) 94 99 04
 Kass.: Banke Jung-Jensen, Skalbjergrvej 32, 5000 Odense.
 Esbjerg: Peder Holm, Gefionsalle 4, 6700 Esbjerg (05) 13 02 67
 Odense: Evald Lægteskov, Åsumvej 128, 5240 Vollsmose (09) 14 34 15

STUTTHOF-FORENINGEN

Fmd.: Helge Kierulff, Kidhøj 10, 2880 Bagsværd (02) 98 11 77
 Kass. og sekr.: Einer Berthelsen, Guldborgvej 2, 2000 København F (01) FA 8803

THERESIENSTADT-FORENINGEN

Fmd. Cilla Cohn, Rosenborggade 2, 1130 Kbh. K (01) 13 15 75
 Næstfmd.: Max Gritzman, Nr. Søgade 49, 1370 Kbh. K (01) 14 57 37
 Næstfmd. og kass.: S. Fischermann, C. J. Frandsensvej 15, 2400 Kbh. NV (01) 67 05 76.

HANNOVER-STÖCKEN

Fmd.: Arnold Jensen, Velhustedvej 5, 6933 Kibæk (07) 19 14 92
 Sekr.: Chr. Brønnum, Finlandsvej 15, 9800 Hjørring (08) 92 49 81
 Kass.: Axel G. Nielsen, Graven 18, 8700 Horsens (05) 62 60 00

DE ERHVERVSHÆMMEDE

Adresser i København:
 Fmd.: Rasmus Bonde Larsen, Marievej 7, 2740 Skovlunde (02) 94 99 04
 Næstfmd. og sekr.: Kai Wadsbach Petersen, Lundeberggårdsvej 228, 2740 Skovlunde. (02) 94 44 92
 Leder af social afd.: Carl Nommels, Kostenborgvej 23, 2650 Hvidovre. (01) 75 00 67
 Medhjælper i social afd.: Lillian Olsen, Tranehavevej 2, 2450 København SV (01) 21 00 85
 Kass.: Anders Mogensen, Valbygårdsvej 75, 2500 Valby (01) 17 59 12